

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

54 211 07 Szobrász

Komplex szakmai vizsga

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Szaktörténet és szakismeret

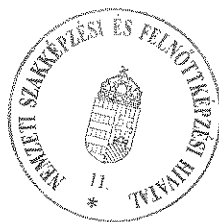
A vizsgafeladat időtartama: 30 perc (felkészülési idő 15 perc, válaszadási idő 15 perc)

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 30%

A 315/2013. (VIII. 28.) Korm. rendelet 3. § (2) bekezdésében foglaltak alapján a szakmai vizsga szóbeli tételait a 000025/2017-5522 számon kiadom.

Jóváhagyta:

MÁSOLAT
Az eredeti okirattal mindenben
megegyező hiteles másolat.

Borosán Beáta
főosztályvezető-helyettes

2017

NEMZETI SZAKKÉPZÉSI ÉS FELNŐTTKÉPZÉSI HIVATAL

Érvényes: 2017. 10. 19-től

A vizsgafeladat ismertetése: Válaszadás a vizsgakövetelmények alapján összeállított és előre kiadott tételsorokból húzott kérdésekre. A szóbeli, központilag összeállított vizsga kérdései az alábbi témaköröket tartalmazzák:

Egy-egy tétel tartalmazza a szaktörténeti és szakismereti témaköröket is

Szaktörténet:

1. Az őskor szobrászata
2. A korai kultúrák szobrászata
3. Görög szobrászat az archaikus kortól a hellenizmusig
4. A római kor szobrászata
5. A középkor szobrászat
6. A reneszánsz szobrászat
7. A barokk szobrászat
8. A klasszicizmustól a XX. sz.-i szobrászati törekvésekig
9. Kortárs szobrászati törekvések

Szakismeret:

1. A szobrász műterem berendezése, eszközei és szerszámai
2. A gipsz és használata a szobrászatban
3. Az agyag. A mintázás egyéb képlékeny anyagai
4. A faragás sajátosságai. A kő és a fa. A pontozógép használata
5. A szoboröntés.
6. A homokformázásos öntési eljárás. A cizellálás
7. A viaszveszejtéses öntési eljárás. A patinázás
8. A szobrászati sokszorosító eljárások (vakforma, darabforma, szilikonforma, sablonhúzás)
9. A dombormű, a plakett és az érem műfaji sajátosságai
10. A körplasztika: kisplasztika, nagyszobor, köztéri szobor, emlékmű műfaji sajátosságai

Az A tételekhez használható segédeszköz: a felkészítő tanár által összeállított, felirat nélküli képanyag. A segédeszközöket a vizsgaszervező biztosítja.

A B tételekhez segédeszköz nem használható

A feladatsor első részében található 1-20-ig számozott vizsgakérdéseket ki kell nyomtatni, majd a lapokat pontosan kettévágni. Ezek lesznek a húzótételek.

A második részben található a tanári példány, mely az értékelést segíti.

A tételsor a 37/2013. (V. 28.) és a 27/2016. (IX. 16.) EMMI rendeletben foglalt szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményei alapján készült.

1. A.

Ismertesse az őskori szobrászathoz sorolható tárgyi emlékeket, az őskori művészet és törzsi művészet kapcsolatát, mindezek hatását a XX. századi szobrászatra!

1. B.

Mutassa be a fafaragást. Ismertesse a faanyag fajtáit, a fafaragás eszközeit, napjainkban használt eszközöket és gépeket gépek)!

2. A.

Hasonlítsa össze az ókori Egyiptom és Mezopotámia szobrászatát!

2. B.

Mondja el egy portrészobor készítésének menetét! (A vázépítéstől a kiégetésig, a vázépítéstől gipszbe való átvitelig)

3. A.

Mutassa be az ógörög archaikus és klasszikus szobrászatot!

3.B.

**Ismertesse a kőfaragás folyamatát, eszközeit, szerszámaid, a pontozógép használatát!
Sorolja föl a kövek fajtáit faraghatóságuk szempontjából és mondja el műkőöntés alapjait!**

4.A.

Mutassa be az ógörög és az ókori Róma építészetét és épületszobrászatát!

4.B.

Mondja el a dombormű és az érem műfaji sajátosságait, egy-egy példa tükrében, régen és ma!

5.A. Mutassa be a hellenizmus és az etruszk szobrászatot!

5.B.

Ismertesse a szobrászatban használt sokszorosító eljárásokat alkalmazási területük tükrében!

6.A. Mutassa be az ókori Róma sajátos műtípusait!

6.B.

Beszéljen a mintázás képlékeny anyagairól, jellemzőiről, alkalmazási területükről!

7.A.

Mondja el a román kori építészet és szobrászat jellegzetességeit!

Beszéljen a kor magyarországi emlékeiről is!

7.B.

Mutasson be egy szobrászműtermet!

8.A.

Mondja el a gótikus építészet és szobrászat jellegzetességeit, a szobrászatban jelentős alkotóit. Beszéljen a kor magyarországi emlékeiről is!

8.B.

Ismertesse egy gipszöntő műhely berendezéseit, szerszámaint!

9.A.

Mutassa be a reneszánsz szobrászat műtípusai közül az épületplasztikákat és a domborműveket!

Beszéljen a stílus magyarországi emlékeiről is!

9.B.

Ismertesse a bronzöntés viaszvesztéses technikáját!

10.A.

Mutassa be a reneszánsz szobrászat műtípusai közül a körplasztikákat, egy-egy jelentős alkotó és művei tükrében!

10.B.

Mondja el hogyan készít egyenes és íves gipszprofilt!

11.A.

Beszéljen a barokk szobrászat jellegzetességeiről, jelentős alkotók és műveik bemutatásával. Beszéljen a stílus magyarországi emlékeiről is!

11.B. Ismertesse a bronzöntés homokformázás technikáját egy éremöntés tükrében!

12.A.

**Mondja el a klasszicista szobrászat legfőbb jellemzőit, jeles alkotóinak tükrében!
Beszéljen a korszak magyar vonatkozásairól is!**

12.B.

Ismertesse a feles akt gipszbeöntésének menetét!

13.A.

Ismertesse a romantika szobrászatát jeles alkotók bemutatásával. Beszéljen a korszak magyar vonatkozásairól is!

13.B.

Mondja el egy sokszorosító gumiforma készítésének menetét a szükséges eszközök, anyagok bemutatásával!

14.A.

Hasonlítsa össze az eklektika és a szecesszió épületszobrászatát! Beszéljen a korszak magyar vonatkozásairól is!

14.B.

Ismertesse a bronz jellemző tulajdonságait, mondja el a cizellálás menetét, eszközeit és a patinázás lehetőségeit!

15.A.

Beszéljen a századforduló, és az avantgárd irányzatokról!

15.B.

Mondja el egy szoborváz építési szempontjait egy portré és egy feles akt esetében!

16.A.

Beszéljen a századforduló, és az avantgárd irányzatok magyar szobrászatáról!

16.B.

Ismertesse a gipszfelrakást a szükséges anyagok, eszközök megnevezésével!

17.A.

Ismertesse az 1945 utáni magyar szobrászatot!

17.B.

Beszéljen a szobrászatban használt kortárs anyagokról!

18.A.

Ismertesse az 1945 utáni nemzetközi szobrászatot!

18.B.

Mondja el a köztéri szobor és az emlékmű műfaji sajátosságait példákkal illusztrálva!

19.A.

Beszéljen a nemzetközi kortárs szobrászatról!

19.B.

Ismertesse a terrakotta technikáját, felhasználási területeit, példákkal!

20.A. Beszéljen a magyar kortárs szobrászatról.

20.B.

Ismertesse a gipszöntés technikáját a szükséges anyagok eszközök bemutatásával!

AZ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI

Tanári példány

1. A.

Ismertesse az őskori szobrászathoz sorolható tárgyi emlékeket, az őskori művészet és törzsi művészet kapcsolatát, mindezek hatását a XX. századi szobrászatra!

1.B.

Mutassa be a fafaragást! Ismertesse a faanyagok fajtáit, a fafaragás eszközeit, napjainkban használt eszközöket és gépeket!

Kulcsszavak, fogalmak:

A tétel:

- szikla vésetek, idolkok, menhir, dolmen, cromlech, csontvésetek
- vadászmágia, termékenység varázslás, totem, őskultusz, szellemek
- maszkok, néger plasztika
- kubizmus, Henry Moore, expresszionizmus, Land art

B tétel:

- bükk, hárs, tölgy, jászor, puszpáng, körte, dió, tropikus fafajták
- gyalupad, ácskapcsok, szobrász bunkó, homorú és lapos vésők, kanalas vésők, fenőkő
- láncfűrész, dekopír fűrész, csiszológépek

2. A.

Hasonlítsa össze az ókori Egyiptom és Mezopotámia szobrászatát!

2. B.

Mondja el egy portrészobor készítésének menetét! (A vázépítéstől a kiégetésig, a vázépítéstől gipszbe való átvitelig)

Kulcsszavak, fogalmak:

A tétel:

- túlvilághit, halottkultusz, hierarchia, monumentalitás, frontalitás
- zárt tömbszerűség, fáraó - uralkodó szobrok, istenek állatalakban
- domborművek, színezés, legnagyobb felületek törvénye, sztélék
- négyzethálós séma, kockaszobrok, rabszolgaszobrok, szfinx, portrék,
- elefántcsont faragvány, mázas csempe, téгла, pecsételő hengerek

B tétel:

- fejvas, lécek, drót, kereszt, főbb tömegek, nagyobb formák, részletek, mintázófa
- ablaknyitás, kiüregelés, falvastagság, szobrászgyűrű, ragasztás, eldolgozás
- szárítás, kemence, égetési hőfok, zsengélés, kihülés, viaszolás
- választólemezek, gipsztej, színezés, vakforma, forma választó anyagok, negatív-pozitív, lekopogás, retusálás, posztamens (plintosz)

3. A.

Mutassa be az ógörög archaikus és klasszikus szobrászatot!

3.B.

**Ismertesse a kőfaragás folyamatát, eszközeit, szerszámaid, a pontozógép használatát!
Sorolja föl a kövek fajtáit faraghatóságuk szempontjából és mondja el műkőöntés alapjait!**

Kulcsszavak, fogalmak:

A tétel:

- szép emberi test kultusza, frontális, kurosz, khoré, archaikus mosoly, fűrő használat, mozdulat, borjúvivő
- klasszikus, athéni fénykor, kontraposzt, arányrendszer, oroslános kapu, bronzművesség (fogadalmi ajándék, Delphoi kocsihajtó), Artemisz, templom domborművek
- Mürón, Pheidiasz, Polükleitosz, Praxiterész, Szkopasz, portré

B tétel:

- kőfajták: vulkanikus, üledékes, gránit, andezit, mészkő, márvány, homokkő
- kőfaragó kalapács, bunkó, hegyes, lapos, fogas véső, stockhammer, horzsakő, habkő
- vídiabetétes véső, pneumatikus faragógép, sarokcsiszoló, gyémánt vágókorong, 3D-s programvezérelt marógépek

4.A.

Mutassa be az ógörög és az ókori Róma építészetét és épületszobrászatát!

4.B.

Mondja el a dombormű és az érem műfaji sajátosságait, egy-egy példa tükrében, régen és ma!

Kulcsszavak, fogalmak:

A tétel:

- isten szobor cellában, khrüszelephantin, dór, ión, korinthoszi, modul, kannelura entázis, echinus, abacus, architráv, fríz, triglif, metopé, dombormű, koronázó párkány,
- thimpanonban szobor csoport, akrotérion, fogsor, tojássor, futó hullám, meander, palmetta, szima, kima
- boltozat, donga, kereszt, kupola, toszkán, dór, ión, korinthoszi, kompozit, oszlopszék diadalív, colosseum motívum, féloszlop, lizéna, aedícula, történelmi-elbeszélő dombormű, szarkofág, Traianus oszlopa
- oszlopláb, voluta, akantuszleveles oszlopfő, Parthenon fríz, kariatida

B tétel:

- mélydombormű, magas dombormű(alacsony-magas plasztikájú) féldombormű
- relief, fríz, sztélé, tondó, kétoldalas érem, egy oldalas érem,
- szecesszió, szimbolizmus, Berán Lajos, Moiret Ödön, Telcs Ede, Beck Ö. Fülöp
- „hommage”érem, Ferenczi Béni, Borsos Miklós, autonóm, önkifejezés, műfajhatárok átlépése térbe, Vigh Tamás, szerelt érem, Asszonyi Tamás, Kis Nagy András, új anyagok, egyéni mitológiák, Várnagy Ildikó, Ligeti Erika, Csíkszentmihályi Róbert, absztrakt, konstruktív, Csíki Tibor, Budahelyi Tibor
- vert érem, tőpéldány, ólom, mesterdarab, apató, pantográf, sajtológép

5.A.

Mutassa be a hellenizmus és az etruszk szobrászatot!

5.B.

Ismertesse a szobrászatban használt sokszorosító eljárásokat, alkalmazási területük tükrében!

Kulcsszavak, fogalmak:

A tétel:

- Pheidiász, ideálportré, Szamothrakéi Niké, Aphrodité, akt, Laokoón-csoport, szenvedélyesség, mozgalmasság, érzelem, zsáner, tanagra, Zeusz oltár, Pergamon, Rhodosz
- halottkultusz, terrakotta szarkofágok, Veii Apolló, bronz, kapitóliumi farkas, Arezzói kiméra, portré

B tétel:

- vakforma, gipsz másolat pl. portréöntés
- egyszerű gipsz darabforma, sokszorosítás, gipsz présforma: beágyazás, választósík, kónusz, felületkezelés, tagolás, passzer, stikli, kapni
- szilikon forma, enyvforma

6.A.

Mutassa be az ókori Róma sajátos műtípusait!

6.B.

Beszéljen a mintázás képlékeny anyagairól és jellemző alkalmazási területükről!

Kulcsszavak, fogalmak:

A tétel:

- diadalív, colosseum motívum, történelmi-elbeszélő dombormű, szarkofág, sírdombormű
- valóságghú portrék, görög szobrok másolatai, hatalom jelképei, császárszobrok, Augustus egészalakos szobra
- Ara Pacis oltár, történelmi dombormű háttér, Titus diadalíve, Traianus oszlopa, Marcus Aurelius lovas szobra, síremlékek, szarkofágok

B tétel:

- agyagok: fazekas, samottos, öntő masszák (égetési hőfok, zsugorodási arány) kispasztikák, portrék, nagyobb méretű szobrok
- pasztilin: kisebb munkák (pl. érem, kispasztika) részlet gazdag kidolgozás, keménység - minőség, egyedi keverékek (anyagösszetétel: viasz, vazelin, terpentín, fagyú, pigment)
- méhviasz, ipari viaszok: negatívba drótváz erősítés, vékonyabb falvastagság, bronzöntés, hőhatás figyelembevétele

7.A.

Mondja el a román kori építészet és szobrászat jellegzetességeit!

Beszéljen a kor magyarországi emlékeiről is!

7.B.

Mutasson be egy szobrászműtermet!

Kulcsszavak, fogalmak:

A tétel:

- Szobrászat építészetnek alárendelt, keresztény egyház, tanítás, túlvilág, utolsó ítélet
- trónoló Krisztus, mandorla, frontális, Ó- és új szövetségi jelenetek, hieratikus elrendezés, test sematizált, nyújtott, drapéria dekoratív redőzéssel takar
- oszlopos félköríves bélletes kapuzat, ikerablak, pillér, vakárkád, kocka fejezet, figurális, ornamentikás faragványok oszlop fejezeteken, szörnyalakok, kelta, germán, antik motívumok, kolostor, kettős oszlopok
- szószék, keresztelő medence, bronz kapu, Bernward-kapu, ereklyetartók, elefántcsont
- István király szarkofágja, Pécs, Sámson dombormű, Ják, Kalocsai királyfej

B tétel:

- világítás, tisztítható padló, rögzített teherbíró polcrendszer, forgó állványok, munkaasztalok, agyagos láda, zárható szerszámos szekrény
- eszközök (kézi szerszámok és elektromos gépek), anyagok
- vízcsap ülepítő medencével, rezsó,
- szemetes, tisztítószeres és eszközök

8.A.

Mondja el a gótikus építészet és szobrászat jellegzetességeit, a szobrászatban jelentős alkotóit! Beszéljen a kor magyarországi emlékeiről is!

8.B.

Ismertesse egy gipszöntő műhely berendezéseit, szerszámaint!

Kulcsszavak, fogalmak:

A tétel:

- a teremtett világ szépsége, szobrászat mellérendelt, összhang, szobor szerves egységben az épülettel, vertikálitás, derű, érzelem
- csúcsív, mérműves rózsablak, támív, fiatorony, pillérköteg, leveles, bimbós fejezet, trifórium, királygaléria, vízköpők, vimperga, kúszó levelek, konzol, baldachin
- donátor, Naumburg, Uta, Mária kultusz, gótikus S, védőszentek, szárnyasoltár, festett, aranyozott fa, síremlékek
- Claus Sluter, Veit Stoss, Tilman Riemenschneider, Giovanni és Andrea Pisano
- Kolozsvári Márton és György: Szent György szobor, Szent László herma
- Budavári szoborlelet, világi személyek, apostolok, szentek, színezés
- Lőcsei Pál, Garamszentbenedek, festett fa, bronz keresztelőmedence, vörösmárvány, egészalakos sírkő, címer, kályhacsempe

B. tétel

- világítás, tisztítható- víztaszító padló, ülepítő vizesblokk, sík víztaszító felületű asztal (márvány)
- gipsztároló láda, agyagos láda, polcrendszer
- gipszraktár
- eszközök, szerszámok

9.A.

Mutassa be a reneszánsz szobrászat műtípusai közül az épületplasztikákat és a domborműveket! Beszéljen a stílus magyarországi emlékeiről is!

9.B.

Ismertesse a bronzöntés viaszvesztéses technikáját!

Kulcsszavak, fogalmak:

A tétel:

- antikvitás felfedezése, forma kincsének használata, vízszintes hangsúly, szimmetria, harmonikus egység, dombormű, Ghiberti Porta del Paradiso,
- firenzei paloták, Strozzi, Pitti, Medici, rusztika, kváderkő, félköríves ikerablak, koronázó párkány, görög-római oszloprendek pillérek, árkád, majolika dombormű, Luca della Robbia, puttó, delfin, antik edény, gyümölcs, virágfüzér
- colosseum motívum, Palladio motívum, kettős oszlopok
- Mátyás, Visegrád, Herkules kút, vörös márvány, Bakócz –kápolna
- sírkő, kályhacsempe felvidéki kastély, pártázatos dísz

B tétel:

- réz+ ón ötvözet, öntési hőfok, viasz minta (ecsetelt, forgatott, mintázott), mag, maglevegő, magtartó; felcsövezés: levegő elvezetés, beöntő csatorna (tölcsér)
- formázó anyagok, keverési arány: gipsz, samott, téglapor, szilikát
- viasz kiolvasztása, tisztítás (fűvócső), forma rögzítés, bronz beöntés, kihülés, forma letisztítása, cizellálás, patinázás
- grafit tégely, tégelyfogók, salaklehúzó, védő ruházat

10.A.

Mutassa be a reneszánsz szobrászat műtípusai közül a körplasztikákat, egy-egy jelentős alkotó és művei tükrében!

10.B.

Mondja el hogyan készít egyenes és íves gipszprofil!

Kulcsszavak, fogalmak:

A tétel:

- antikvitás felfedezése, humanista, ember a központban, perspektíva felfedezése
- Firenze, Donatello, Pádua, Dávid, Szent György, Verrocchio, viaszveszejtéses bronzöntés, lovas szobor, portré, Madonna,
- Jacopo della Quercia, Michelangelo, márvány, Pietá, Dávid, Gyula pápa síremléke, Medici kápolna, kései Pieták
- Pisanello, érem, Leonardo lovas szobra, kisplasztika, antik mitológia

B tétel:

- sablon lemezből, kocsi (szánkó) szerkezet, vezetősín, kőasztallap
- sűrű gipsz, híg gipsz, gipsztej, húzások, sablon tisztán tartása
- darabolás, ragasztás

11.A.

Beszéljen a barokk szobrászat jellegzetességeiről, jelentős alkotók és műveik bemutatásával! Beszéljen a stílus magyarországi emlékeiről is!

11.B.

Ismertesse a bronzöntés homokformázás technikáját éremöntés esetén!

Kulcsszavak, fogalmak:

A tétel:

- ellenreformáció, mozgalmasság, fény-árnyék hatás, pompa, díszítés halmozás
- homorú, domború falak, íves tagozatok, csavart oszlop, lant ablak, anyagok vegyítése, műmárvány, bábos korlát, atlasz, rokokó kagylódísz, aranyozott stukkó, körplasztika, heves mozgás, drapériakavargás, francia kert, szökőkút szobrok, nimfák
- Bernini, Szent Teréz extázisa, Négy folyó kútja, Apolló és Daphné, Mathias Braun, Prága, Donner, Szent Márton és a koldus, Bécs
- pestis oszlop, templom, kastély

B tétel:

- réz+ ón ötvözet, grafit tégely, tégelyfogók, salaklehúzó, védő ruházat
- felület, szorító, kormozó állvány)
- homokformázás eszközei: (szekrények, rosta, szita, lanzetta, döngölők, fakalapács síklehúzó, fakalapács, likopódium/hintőpor, spricni, ecsetek, vaslemezek)
- a formázás menete: rostálás, szekrények párosítása, vizezése; hátlap döngölése, homok szitálás (finom, durvább) beágyazás, ismételt eljárás, (kétoldalú érem formázásnál dupla szekrény) beömlő - dukk - levegő bevágása, szárítás, kormozás, (petróleum)
- bronz beöntés, kihülés, forma letisztítása, cizellálás, patinázás

12.A.

**Mondja el a klasszicista szobrászat legfőbb jellemzőit, jeles alkotóinak tükrében!
Beszéljen a korszak magyar vonatkozásairól is!**

12.B.

Ismertesse a feles akt gipszbeöntésének menetét!

Kulcsszavak, fogalmak:

A tétel:

– antik múlt, örök szépség mintája, nemes egyszerűség, nyugodt nagyság, görög-római formakincs, oszloprendek, timpanon

- Canova, Houdon, Thorvaldsen, Dannecker, Schadow, Rauch

- Ferenczy István, Huber József, Dunaiszky Lőrinc, Klieber József

B tétel:

- választólemezek, vakforma határoló vonala, rétegek, sorrendiség
- falvastagság, drót-fa merevítés
- negatív szétszedése, tisztítása, formaválasztó anyag használata, összeillesztés
- pozitívöntés folyamata, rétegek, belső merevítés, cuppantás
- kötésidő, lekopogás (folyamat, eszköz)
- retusálás

13.A.

Ismertesse a romantika szobrászatát jeles alkotók bemutatásával! Beszéljen a korszak magyar vonatkozásairól is!

13.B.

Mondja el egy sokszorosító gumiforma készítésének menetét a szükséges eszközök, anyagok bemutatásával!

Kulcsszavak, fogalmak:

A tétel:

- egyéniség, érzelmek szabadsága, elvagyódás, múlt, egzotikus kelet, rom, gótika, román, mór, indiai, formakincs, Francois Rude, Jean Babtiste Carpeaux , Antoine-Louis Barye
- Izsó Miklós: Búsuló juhász
- Stróbl Alajos: Arany János emlékmű, Fadrusz János: Mátyás szobra, Ligeti Miklós: Anonymus

B tétel:

- gumi típusok (T-silox), választósík, kónusz, gumi felhordása három rétegben, géz, katalizátor, passzerek, stkilik,(darabformák), kapni, oldószer
- munkavédelem

14.A.

Hasonlítsa össze az eklektika és a szecesszió épületszobrászatát! Beszéljen a korszak magyar vonatkozásairól is!

14.B.

Ismertesse a bronz jellemző tulajdonságait! Mondja el a cizellálás menetét, eszközeit és a patinázás lehetőségeit!

Kulcsszavak, fogalmak:

A tétel:

- historizmus, új funkciójú épületek régi formákkal díszítve, öntött vas
- neoreneszánsz, neobarokk homlokzatok, neogót, neoromán, klasszicista, mór elemek
- kő helyett sokszorosított gipsztukkó tagozatok, konzolok, atlaszok, puttók, lizénafők, stíluselemek kombinálása, spiáter szobrok, bádóg díszek
- szakítás a historikus formákkal, "kivonulás", Jugendstil, art nouveau, egységes stílus vágya, szeszélyes vonaljáték, stilizált növényi ornamentika, aszimmetria
- homlokzat, szabadon alakított, plasztikus, fantasztikum, Gaudí, Casa Milá, Güel park
- Victor Horta, Olbrich, Endell: Elvira fotóműterem homlokzata
- Lechner Ödön, népművészet, Zsolnay gyár, eozin máz, pirogránit, Lajta Béla, Kövesházi Kalmár Elza

B tétel:

- réz, ón, ötvözet, öntési hőfok, könnyen folyik, felülete jól megmunkálható
- a bronz öntvény felületének megmunkálása, sorrend!
- poncok, vésők, ötvös kalapács, kaparókés, csiszolóacél, papírok (mit-mire használunk?) elektromos kisépek
- rozsa, védőréteg, zöld, fekete, barna, kénmáj, réz klorid - ecet

15.A.

Beszéljen a századforduló és az avantgárd szobrászati irányzatairól!

15.B.

Mondja el egy szoborváz építési szempontjait egy portré és egy feles akt esetében!

Kulcsszavak, fogalmak:

A tétel:

- szimbolizmus, impresszionizmus: Rodin, Rosso, Maillol, Lehmbruck
- expresszionizmus, kubizmus: Picasso, Matisse, Lipchitz, Archipenko, Zadkine, Barlach, Brancusi: Végtelen oszlop
- futurizmus: Boccioni, konstrukcionizmus: Gabo, Tatlin, Rodcsenko, Moholy-Nagy, dada: Duchamp, ready-made: Arp, Schwitters; assemblage, szürrealizmus, Giacometti, Max Ernst, Miró, objet trouvé

B tétel:

- drótok- huzalok-profil vasak, külső-belső váz; méret, arány szempont
- kiplasztika, portré, feles akt váz: drótvastagság, keresztek elhelyezése, lécezés, rögzítés, hajlítás, hegesztés
- stabilitás, alaplap, felületkezelés (rozsdamentesítés)

16.A.

Beszéljen a századforduló, és az avantgárd irányzatok magyar szobrászatáról!

16.B.

Ismertesse a gipszfelrakás lehetőségeit a szükséges anyagok, eszközök megnevezésével!

Kulcsszavak, fogalmak:

A tétel:

- emlékműszobrászat: Zala György, Stróbl Alajos, Fadrusz János, ifj. Vastagh György,
- posztimpresszionizmus: Beck Ö. Fülöp, Vedres Márk, Medgyessy Ferenc
- klasszicizáló törekvések: Pátzay Pál, Ferenczy Béni,
- expresszionizmus: Bokros Birman Dezső,
- európai iskola: Jakovits József, Barta Lajos,

B tétel:

- gipsz, drótok- huzalok-profil vasak, magképzők(hungarocell, papír), kóc
- gipszkeverő tál, spakli, lanzetta, vésők, gyaluk, reszelők
- munkamenet: váz (külső-belső); felrakás, falvastagság, anyagtakarékosság, felületkezelés

17.A.

Ismertesse az 1945 utáni XX. századi magyar szobrászatot!

17.B.

Beszéljen a szobrászatban használt kortárs anyagokról!

Kulcsszavak, fogalmak:

A tétel:

- Vilt Tibor, Schaár Erzsébet
- szocreál: Mikus Sándor, Aczél korszak,
- köztéri szobrászat: Kerényi Jenő, Somogyi József, Varga Imre, Vigh Tamás, Marton László
- történelmi események emlékhelye, emlékezet politika

B tétel:

- gyanták, epoxi, vízüveg, lamináló gyanta, purhab, hungarocel
- cekász, drótkéfe, kézi reszelők, oldószer, felületképző anyagok (nitro)
- kasírozó anyagok, adalék anyagok: lassító, színező, sűrítő
- munkavédelem!

18.A.

Ismertesse az 1945 utáni XX. századi nemzetközi szobrászatot!

18.B.

Mondja el a köztéri szobor és az emlékmű műfaji sajátosságait példákkal illusztrálva!

Kulcsszavak, fogalmak:

A tétel:

- Marinó Marini, Giacomo Manzu, Giacometti, (latin figurálisták)
- nonfiguratív ,Henry Moor, Barbara Hepworth, Hans Arp, Brancusi, Anthoni Caro, Chillida
- pop-art, Rauschemberg, Georg Shegal, Oldenburg, Nici de Sant Phalle
koncept art
- mobil, Calder
- art brut - Dubuffet

B tétel:

- nemzeti öntudat, hatalmi reprezentáció, uralkodó, hadvezér, államférfi, tudós, költő,
- patetikus póz, valóság-hű főalak, allegorikus mellékalakok, posztamens, történelmi események emlékhelye, emlékezet politika
- kút, szökőkút, városi park, mitológia, allegória, zsáner, állatalak
- pl. Stróbl Alajos: Arany János emlékmű, Fadrusz János: Mátyás szobra, Ligeti Miklós: Anonymus

19.A.

Beszéljen a nemzetközi kortárs szobrászatról!

19.B.

Ismertesse a terrakotta technikáját, felhasználási területeit! Mondjon példákat a szobrászat történetéből!

Kulcsszavak, fogalmak:

A tétel:

- „neocinizmus”- Jeff Koons, Damien Hirst
- hiperrealizmus - Ron Mueck
- „neobrutál” - Paul McCartney
- Tony Cragg, Anish Kapoor,
- Ai weiwei,

B tétel:

- tiszta agyag (gipszmentes), falvastagság, üregelés, szárítás, égetési hőfok
- kisplasztika, kerámia szobrászat, épületplasztika
- gyűrűs mintázó, üregelő, ragasztó agyagpép (foccs), illesztés, rögzítés
- időállóság, kultikus tárgyak, idolk; tűzkövesi sarlós isten, kínai cseréphasereg

20.A.

Beszéljen a magyar kortárs szobrászatról!

20.B.

Ismertesse a gipszöntés technikáját a szükséges anyagok, eszközök bemutatásával!

Kulcsszavak, fogalmak:

A tétel:

- Iparterv, Jovánovics György, Pauer Gyula, Bencsik István
- Kő Pál, Körösenyi Tamás, Farkas Ádám, Melocco Miklós
- Szervátiusz Tibor

B tétel:

- anyagösszetétel: ásvány, szulfát,(kalcium-szulfát di hidrát)
- alabástrom, modell; dísz tárgyak, stukkók, szobrászatban: mintavétel
- exoterm folyamat, keverési arány, kötési idő
- eszközök: gumitál, lanzetta, spakli, krajcer, üveglap, kőasztal
- választó anyagok: trisó, olajos szappan; vízzáró réteg: sellakk

